

Божекът минава презъ тѣсни, затулени улички, спира по кръстопътища, хлопа по людскитѣ порти: За какъ ще хлѣбецъ! Богъ да ви изволи съ милости!

Понѣкога пѣсенъта оставя тихия си примиренъ напѣвъ. Нѣкъде става дръзка, безумно смѣла. Буди заспали сърдца. Закоравѣли съвѣсти. Прѣска лѣчи отъ зракъ. Кърти канари отъ невежество . . .

Стига предъ една низка, яко залостена порта. Посъхътъ леко потропва три пѣти. Веднага портата се отваря.

Една дребна, суха жена, съ руси плитки примѣсени тукъ-таме съ рано побѣлѣли кичури, се покланя дълбоко. Пошъпва.

— Тука сѣ всички. Пристигнали сѣ и много бѣжанци отъ Тулуза. Великиятъ жупанъ Стефанъ ги изгонилъ отъ Сърбия и тѣ дошли тукъ. Олеле намъ! Да знаятъ, че и у насъ не е по-добро!

Божекътъ се взира въ „свършената“ сестра, грижа задълбава сърдцето му. Очитѣ на сестра Ива сѣ подути отъ плачъ. Тъмносиниятъ ѝ сукманъ е станалъ два пѣти по-широкъ за изтънѣлата, съсухрена снага.

— Какво се е случило? — пита тихо странникътъ. Но въ сърдцето си знае вече какво ще отговори жената.

Тя изхлипва дълбоко, бързо избърсва бликналитѣ сълзи по лицето си.

— Снощи донесоха Ивана на черга. Разпитвахъ го. . . И сега сме викали при него дѣдеца, за да му направи вече обряда на Утешението.

— Какво искатъ отъ невръстния момъкъ . . . — пошъпна съ горчивина и болка божекътъ, като следваше полека подиръ жената, подпирайки превитото си старческо гѣло на посъха.

— Цѣлъ часъ го държали обесенъ, вързанъ съ вѣже презъ гърдитѣ, докато почналъ да повръща кръвъ. Какво ще имъ каже? Какво знае той? — говорѣше тихо „свършената“.

Вървѣха бавно презъ двора, между плочкитѣ на който тукъ-таме цикнѣха въ диво безредие кичури бледна трева. Тя изтича напредъ, отвори вратата, надникна, из-